

การออกแบบและพัฒนาโปรแกรมช่วยการพัฒนาแบบจำลองเชิงตรรกะ

นาย โชคชัย เกлимวัฒน์ไคร

คุณวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร์บัณฑิต
ภาควิชาชีวกรรมคอมพิวเตอร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-679-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DESIGN AND DEVELOPMENT OF AN ASSISTING PROGRAM

FOR DEVELOPING LOGICAL MODEL

Mr. Chokchai Chalermwattanatrai

ศนย์วิทยทรรพยากร
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science
Department of Computer Engineering

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-679-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การออกแบบและพัฒนาโปรแกรมช่วยการพัฒนาแบบจำลองเชิงตรรกะ
โดย นาย โชคชัย เจริญวัฒน์ไตร
ภาควิชา วิศวกรรมคอมพิวเตอร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ดร. วิเทศ เดชางาม

บันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบันทึกวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรนภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิชาญ เลิศวิภาตระกูล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร. วิเทศ เเดชางาม)

ศูนย์วิทยบรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

..... กรรมการ
(อาจารย์ โปรดปราน บุณยพุกสนะ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ วิวัฒน์ วัฒนาภรณ์)

พิมพ์ด้วยน้ำหมึกด้วยอุปกรณ์พิมพ์ภายในกรอบสีเขียวที่เพียงแผ่นเดียว

ไซค์ชัย เคลิมวัฒน์ไตร : การออกแบบและพัฒนาโปรแกรมช่วยการพัฒนาแบบจำลองเชิงตรรกะ (DESIGN AND DEVELOPMENT OF AN ASSISTING PROGRAM FOR DEVELOPING LOGICAL MODEL) อ.ที่ปรึกษา : ดร. วิทิต เตชะงาม, 62 หน้า, ISBN 974-584-679-1

จุดประสงค์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เพื่อออกแบบและพัฒนาโปรแกรมช่วยการพัฒนาแบบจำลองเชิงตรรกะเพื่อให้นักวิเคราะห์ระบบใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างแบบจำลองเชิงตรรกะ โดยโปรแกรมที่ออกแบบและพัฒนาขึ้นนี้ สามารถใช้กับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ภายในได้ซอฟต์แวร์ไมโครซอฟต์วินโดว์เท่านั้น

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ได้ทำการศึกษาวิธีการที่แบบจำลองเชิงตรรกะ โดยใช้แผนภาพกระแสข้อมูล และเทคนิคการพัฒนาโปรแกรมบนไมโครซอฟต์วินโดว์ เพื่อที่นักวิเคราะห์ระบบสามารถใช้สร้างแบบจำลองเชิงตรรกะได้ง่าย

การออกแบบและพัฒนาโปรแกรมนี้ จะเป็นพื้นฐานในการออกแบบพัฒนาโปรแกรมทั่วไปได้ ซอฟต์แวร์ไมโครซอฟต์วินโดว์ โดยใช้ภาษาซีเพลสเพลสและซอฟต์แวร์เบนอร์แลนด์ซีเพลสเพลสสำหรับวินโดว์ (Borland C++ for Windows) เป็นตัวแปลภาษา เมื่อนำไปโปรแกรมมาทดสอบบนปากกญี่ปุ่นเครื่องมือที่สามารถช่วยนักวิเคราะห์ระบบในการพัฒนาแบบจำลองเชิงตรรกะได้รวดเร็วทัน

ภาควิชา วิศวกรรมคอมพิวเตอร์
สาขาวิชา วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์
ปีการศึกษา 2536

ລາຍນີ້ຂໍອນສິດ ..... *ກະທົງ* 1-2-1-
ລາຍນີ້ຂໍອາຈານຍົກມາ ..... *ຫຼັມ*
ລາຍນີ້ຂໍອາຈານຍົກມາຮຸວມ .....

C216628 : MAJOR COMPUTER SCIENCE

KEY WORD: STRUCTURED ANALYSIS / LOGICAL MODEL / DATA FLOW DIAGRAM

CHOKCHAI CHALERMWATTANATRAI : DESIGN AND DEVELOPMENT OF AN

ASSISTING PROGRAM FOR DEVELOPING LOGICAL MODEL. THESIS ADVISOR :

DR. VITES TECHANGAM, 62 PP. ISBN 974-584-679-1

The purpose of this thesis is to design and develop an assisting program for a system analyst to use as a tool for developing logical models. This program can be used on a personal computer under Microsoft Windows environment.

In this thesis, logical model design methods, data flow diagram and technique for program development was studied. The user interface is base on Microsoft Windows environment to ease system analyst in creating logical models.

The result is positive. System analyst can use the program in developing logical model easily. Furthermore, the design and development of this program can serve as a ground work for developing programs under Microsoft Window by using C++ language.

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา วิศวกรรมคอมพิวเตอร์

สาขาวิชา วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์

ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนักศึกษา *กานต์ พันธุ์รัตน์*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *ดร. น.*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความช่วยเหลือแนะนำทาง และแก่ไขข้อบกพร่องจาก ดร. วิเทศ เดชางาม รวมทั้งได้รับการตรวจสอบและแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ และถูกต้องจากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ บริษัทเคอร์เนล โซลูชัน จำกัด ที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดทำซอฟต์แวร์ และเครื่องคอมพิวเตอร์

ขอขอบพระคุณ บิดา-มารดา ซึ่งได้ให้ความรัก และส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

ขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจ และคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
กิจกรรมประการ	๓
สารบัญตาราง	๔
สารบัญรูป	๕
 บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
2. ทฤษฎีและแนวคิดที่นำมาใช้ในการวิจัย	7
แบบจำลองเชิงตรรกะ	7
เทคนิคการเขียนโปรแกรมบันทึก	15
3. การออกแบบระบบ	23
การออกแบบตัวประสานกับผู้ใช้	23
การออกแบบวัตถุ	32
4. ผลการวิจัยและทดสอบโปรแกรม	39
การทดสอบโปรแกรม	39
5. สรุปผลการวิจัยและเสนอแนะ	52
สรุปผลการวิจัย	52
ข้อเสนอแนะ	53
รายการอ้างอิง	54

	หน้า
ภาคผนวก ก	56
ประวัติผู้เขียน.....	62

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1.1 ตารางซอฟต์แวร์เดส	4
-----------------------------	---

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

หัวที่	หน้า
1.1 แสดงการทำงานของซอฟต์แวร์เคลส	3
2.1 แสดงสัญลักษณ์ที่ใช้ในแผนภาพกราฟเส้นข้อมูล	9
2.2 ตัวอย่างของวัตถุประสมค์ของระบบ	10
2.3 ตัวอย่างข้อกำหนดของเงินที่ต้องยกยอก	11
2.4 ตัวอย่างข้อกำหนดของกระบวนการ	12
2.5 ตัวอย่างข้อกำหนดของส่วนเก็บข้อมูล	13
2.6 ตัวอย่างข้อกำหนดของกราฟเส้นข้อมูล	14
2.7 การจัดการข้อความของวินโดว์เมื่อกดແພັນອັກຂະໜາດ	18
2.8 ตัวอย่างการอินເຊອຣີແທນ໌	19
2.9 แสดงคลาສที่ໃຫ້ໃນ Object Windows	22
3.1 จອາພຂອງໂປຣແກຣມຫ່ວຍກາຮອກແບບແບບຈໍາລັງເຫີ້ນຕຽກ	23
3.2 ແສດງກອບໄດ້ຕອບໃຊ້ກໍາທັນມາຕາຮ່ວນຂອງແພັນກາພາກຮາສັ້ອມຸລ	25
3.3 ແສດງກລ່ອງເຄື່ອງມືອ	26
3.4 ແສດງວິນໂດວີວັດຖຸປະສົງຄໍຂອງຮະບານ	27
3.5 ແສດງວິນໂດວີແພັນກາພາກຮາສັ້ອມຸລ	28
3.6 ແສດງກອບໄດ້ຕອບໃຊ້ໃນການປັບປຸງຂໍ້ກໍາທັນດາຂອງເອົາທີ່ກໍາຍິນອກ	29
3.7 ແສດງກອບໄດ້ຕອບໃຊ້ໃນການປັບປຸງຂໍ້ກໍາທັນດາຂອງกระบวนการ	30
3.8 ແສດງກອບໄດ້ຕອບໃຊ້ໃນການປັບປຸງຂໍ້ກໍາທັນດາຂອງສ່ວນເກີບຂໍ້ອມຸລ	30
3.9 ແສດງກອບໄດ້ຕອບໃຊ້ໃນການປັບປຸງຂໍ້ກໍາທັນດາຂອງກາຮັກຮາສັ້ອມຸລ	31
3.10 ແສດງວິນໂດວີວ່າຍກາຮາຍານ	31
3.11 ແສດງກອບໄດ້ຕອບໃຊ້ໃນການປັບປຸງວ່າຍລະເຍີດກາຍານ	32
3.12 ແຜນຜັງແສດງຄລາສວັດຖຸທີ່ໃຫ້ໃນແພັນກາພາກຮາສັ້ອມຸລ	33
3.13 ແຜນຜັງແສດງຄລາສເຄື່ອງມືທີ່ໃຫ້ໃນການເຫີນແພັນກາພາກຮາສັ້ອມຸລ	34
3.14 ຮູບແສດງວິນໂດວີຂອງແພັນກາພາກຮາສັ້ອມຸລ	36
3.15 ແສດງແຜນຜັງຂອງຄລາສ TDFD	37
3.16 ແສດງວິນໂດວີວັດຖຸປະສົງຄໍຂອງຮະບານ	38
3.17 ແສດງວິນໂດວີວ່າຍກາຮາຍານ	38

หัวที่	หน้า
4.1 แสดงการเขียนแผนภาพกราฟเส้นข้อมูล.....	40
4.2 แสดงการป้อนวัสดุประสมค์ของระบบ.....	40
4.3 แสดงการป้อนรายการรายงาน.....	41
4.4 แสดงกรอบได้ต้องล่าหรับการป้อนรายละเอียดของรายงาน.....	41
4.5 แสดงการเขียนแผนภาพกราฟเส้นข้อมูลในระดับล่าง.....	42
4.6 แสดงกรอบได้ต้องล่าหรับป้อนรายละเอียดของเอนทิตี้ภายนอก.....	43
4.7 แสดงกรอบได้ต้องล่าหรับป้อนรายละเอียดของส่วนเก็บข้อมูล.....	43
4.8 แสดงกรอบได้ต้องล่าหรับป้อนรายละเอียดของกระบวนการ.....	44
4.9 แสดงกรอบได้ต้องล่าหรับป้อนรายละเอียดของส่วนกราฟเส้นข้อมูล.....	44
4.10 แสดงวินโดว์เอกสารก่อนพิมพ์.....	45
4.11 แสดงลิงก์พิมพ์ของวัสดุประสมค์ของระบบ.....	46
4.12 แสดงลิงก์พิมพ์ของแผนภาพกราฟเส้นข้อมูลระดับบนสุด.....	47
4.13 แสดงลิงก์พิมพ์ของแผนภาพกราฟเส้นข้อมูลระดับล่าง.....	48
4.14 แสดงลิงก์พิมพ์ของข้อกำหนดเอนทิตี้ภายนอก.....	49
4.15 แสดงลิงก์พิมพ์ของข้อกำหนดกระบวนการ.....	49
4.16 แสดงลิงก์พิมพ์ของข้อกำหนดส่วนเก็บข้อมูล.....	50
4.17 แสดงลิงก์พิมพ์ของข้อกำหนดกราฟเส้นข้อมูล.....	50
4.18 แสดงลิงก์พิมพ์ของรายการรายงาน.....	51
4.19 แสดงลิงก์พิมพ์ของรายละเอียดของรายงาน.....	51

คุณภาพทรัพยากร บุคคลกรณ์มหาวิทยาลัย